
ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΗΣ: ΕΠΙΔΙΑΤΡΟΥ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΑΘΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΓΕΤΣΙΟΣ

**Τὸ διαδίκατον περιήγει τὸ ὑπόλοιπα τῆς Ποντικῆς χώρας, καὶ ἐφεξῆς
Καππαδοκίαν, Γαλατίαν, Βεδυνίαν, Μυσίαν, Φρυγίαν, Μαιονίαν,
καὶ πρὸ τούτων Σιωπίδα, πόλιν Ποντικήν, καὶ Ηράκλειαν, καὶ
Ἀμάστειαν· ἔτι ίσαυρίαν, Λυκίαν, Παμφυλίαν, Κιλικίαν μετὰ τῶν
παραχειμένων νήσων, καὶ ὄρῶν, καὶ ποταμῶν.**

ΚΕΦ. Α.

§. 1.

**Καὶ ἡ Καππαδοκία [δ'] ἐσὶ πολυμερής τε, καὶ συχνάς 533.
δεδεγμένη μεταβολάς. Οἱ δ' οὖν ὅμογλωττοι μᾶλιστά εἰσιν οἱ
ἀφοριζόμενοι πρὸς νότου μὲν τῷ Κιλικίῳ λεγομένῳ Ταύρῳ,
πρὸς ἕω δὲ τῇ Ἀρμενίᾳ, καὶ τῇ Κολχίδῃ, καὶ τοῖς μεταξὺ ἑτερο-
γλώττοις ἔθνεσι πρὸς ἀρκτούν δὲ τῷ Εὐξείνῳ μέχρι τῶν ἐκβο-
λῶν τοῦ Ἄλυος· πρὸς δύσιν δὲ τῷ τε τῶν Παφλαγόνων ἔθνει
καὶ Γαλατῶν, τῶν τὴν Φρυγίαν ἐποικησάντων, μέχρι Λυκαόνων
καὶ Κιλικίων, τῶν τὴν τραχεῖαν Κιλικίαν νεμομένων.**

§. 2.

533. Καὶ αὐτῶν δὲ τῶν ὄμοιολόττων οἱ παλαιοὶ τοὺς Καταίνοντας καθ' αὐτοὺς ἔταττον, ἀγειδιαροῦντες τοῖς Καππαδόξιν, ώς ἐτεροεθνέστεροι καὶ εὐ τῇ διαριθμήσει τῶν ἑθνῶν μετά τὴν Καππαδοκίαν ἐτίθεσαν τὴν Καταονίαν, εἴτα τὸν Εὐφράτην καὶ τὰ πέρας ἔων, ὥστε καὶ τὴν Μελιτηνὴν ὑπὸ τῇ Καταονίᾳ τάττειν, ἡ μεταξὺ καίται ταύτης τε καὶ τοῦ Εὐφράτου, συνάπτουσα τῇ Κομισητηνῇ, μέρος τε τῆς Καππαδοκίας ἐσὶ δέκατον, κατὰ τὴν εἰς δέκα στρατηγίας διαιρέσιν τῆς χώρας. Οὕτω γάρ δὴ οἱ καθ'

534. ἡμᾶς βασιλεῖς οἱ πρὸ Αρχελάου διατεταγμένην εἶχον τὴν ἡγεμονίαν τῆς Καππαδοκίας δέκατον δὲ ἐσὶ μέρος καὶ ἡ Καταονία. Καθ' ἡμᾶς δὲ εἶχε στρατηγὸν ἐκατέρα ίδιον. Οὔτε δὲ ἐκ τῆς δικλέκτου διαφορᾶς τυντος ἐν τούτοις πρὸς τοὺς ἄλλους Καππαδοκας ἐμφαινομένης, οὔτε ἐκ τῆς τῶν ἑθνῶν, θαυμασὸν πῶς [οὐκ] ἡράνισαι τελέως τὰ σημεῖα τῆς ἀλλοεδινίας. Ήσας δὲ οὖν διωρισμένοι προσεκτίσατο δὲ αὐτοὺς Αριαράθης ὁ πρῶτος προσαγορευθεὶς Καππαδόκων βασιλεὺς.

§. 3.

Ἐεὶ δὲ ὁσπερ Χερρονήσου μεγάλης ἴσθμος οὗτος, σφιγγόμενος Ναλάτταις δυσὶ, τῇ τε τοῦ Ἰσσικοῦ κόλπου μέχρι τῆς τραχείας Κιλικίας, καὶ τῇ τοῦ Εὔξείνου μεταξὺ Σιυώπης τε καὶ τῆς τῶν Τιβαρηνῶν παραλίας· ἐντὸς δὲ τοῦ ἴσθμοῦ λέγομεν γερρόνησον τὸ προσεσπέριον τοῖς Καππαδόξιν ἀπασσαν· τὸν Ἡρόδοτος μὲν ἐντὸς Άλυος καλεῖ. Αὗτη γάρ εἰναι, τὸς ἡράνεν ἀπάσης Κροῖσος λέγει δὲ αὐτὸν ἐκεῖνος τύραννον ἐπιγένεων τῶν ἐντὸς Άλυος ποταμοῦ. Οἱ δὲ νῦν τὴν ἐντὸς τοῦ Ταύρου καλοῦ-

σιν Ἀσίαν, διμωνύμως τῇ δὴ ὑπείρῳ ταύτην Ἀσίαν προσαγο- 534.
ρεύοντες. Περιέχεται δὲ ἐν αὐτῇ πόλις μὲν ἔδυνη τὰ ἀπὸ τῆς
ἀνατολῆς Παφλαγόνες τε, καὶ Φρύγες, καὶ Λυκαίουες· ἐπειτα
Βιθυνοί, καὶ Μυσοί, καὶ ἡ Ἐπίκτητος· ἔτι δὲ Τρωάς, καὶ Ἐλ-
λησποντία· μετὰ δὲ τούτους ἐπὶ Θαλάσσῃ μὲν Ἕλλήνων οἱ τε
Αἰολέες καὶ Ιώνες, τῶν δὲ ἄλλων Κάρες τε καὶ Λύκιοι· ἐν δὲ
τῇ μεσογαίᾳ Λυδοί. Περὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων ἔροῦμεν ὕστερον.

§. 4.

Τὴν δὲ Καππαδοκίαν, εἰς δύο σατραπείας μερισθεῖσαν ὑπὸ<sup>ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΟ ΙΩΑΝΝΙΝΑΣ
ΤΟΜΕΣ ΦΙΛΟΦΟΡΓΟΥ ΚΑΙ ΦΙΛΟΧΩΡΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΑΝΔΡΑΣ ΒΑΝΙΔΗΣ</sup>
τῶν Περσῶν, παραλαβόντες Μακεδόνες, περιεῖδον, τὰ μὲν ἐκόν-
τες, τὰ δὲ ἀκούοντες, εἰς βασιλείας ἀντὶ σατραπειῶν περιστᾶσαν·
ῶν τὴν μὲν ἴδιας Καππαδοκίαν ὡνόμασαν, καὶ πρὸς τῷ Ταύρῳ,
καὶ νὴ Δία μεγαληνή Καππαδοκίαν· τὴν δὲ, Πόντον· οἱ δὲ τὴν
πρὸς τῷ Πόντῳ Καππαδοκίαν. Τῆς δὲ μεγαλης Καππαδοκίας
νῦν μὲν οὐκ ἴσμεν [τὴν] πρώτην διάταξιν· τελευτήσαντος γάρ
τὸν βίου Ἀρχελάου τοῦ βασιλεύσαντος, ἦγυν Καῖσαρ τε καὶ ἡ
σύγκλητος, ἐπαρχίαν εἶναι Ῥωμαίων αὐτὴν. Ἐπ’ ἐκείνου δὲ καὶ
τῶν πρὸ αὐτοῦ βασιλέων εἰς δέκα σρατηγίας διηρημένης τῆς
χώρας, πέντε μὲν ἐξητάζοντο αἱ πρὸς τῷ Ταύρῳ, Μελιτηνή
καὶ Καταούνα καὶ Κιλικία, Τυανīτης τε καὶ Γαρσαυρῖτης· πέντε
δὲ λασπαί, Λασουνιασηνή, Σαργαραυσηνή, Σαραουηνή, Χαμα-
τηνή, Μορικηνή. Προσεγένετο δὲ ὕστερον παρὰ Ῥωμαίων ἐκ τῆς
Κιλικίας τοῖς πρὸ Ἀρχελάου καὶ ἐνδεκάτη σρατηγία, ἡ περὶ
Καζάνβαλος τε καὶ Κύβισρα μέχρι τῆς Ἀντιπάτρου τοῦ λῃστοῦ
Δέρβης, τῷ δὲ Ἀρχελάῳ καὶ ἡ τραχεῖα περὶ Ἐλαιούσσαν Κιλ· 535.
κία, καὶ πᾶσα ἡ τὰ πειρατήρια συγησσαμένη.

Κ Ε Φ. Β.

§. 1.

535. Εστὶ δὲ μὲν Μελιτηνὴ παραπλησία τῇ Κομμαγηνῇ πᾶσα
γὰρ ἔστι τοῖς ἡμέραις δένδροις κατάφυτος, μόνη τῆς ἄλλης
Καππαδοκίας· ως καὶ Ἑλαιου φέρειν, καὶ τὸν Μοναρίτην οἶνον
τοῖς Ἑλληνικοῖς ἐνάμιλλον· ἀντίκειται δὲ τῇ Σωφηνῇ μέσου
ἔχουσα τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, καὶ αὐτὴ καὶ ἡ Κομμαγηνή,
διμορφος οὖσα. Εἰς δὲ φρούριον ἀξιόλογον τῶν Καππαδόκων
ἐν τῇ περαίᾳ, Τόμισα· τοῦτο δὲ ἐπράθη μὲν τῷ Σωφήνῃ τα-
λάντων ἐκατόν· ὅπερον δὲ ἐδωρήσατο Λεύκολλος τῷ Καππά-
δοκι συγρατεύσαντι ἀριστεῖον κατὰ τὸν πρὸς τὸν Μιδριδάτην
πόλεμον.

§. 2.

Η δὲ Καταονία πλατὺ καὶ κοῖλόν ἔστι πεδίον πάμφορον,
πλὴν τῶν ἀειθαλῶν. Περίκειται δὲ ὅρη ὅλα τε καὶ ὁ Ἄμανός
ἐκ τοῦ πρὸς νότου μέρους, ἀπόσπασμα δὲ τοῦ Κιλικίου Ταύ-
ρου· καὶ ὁ Ἀντίταυρος, εἰς τάνακτία ἀπέρρωγώς. Οἱ μὲν γὰρ
Ἄμανός ἐπὶ τὴν Κιλικίαν καὶ τὴν Συριακὴν ἐκτείνεται θαλατ-
ταν πρὸς τὴν ἑσπέραν ἀπὸ τῆς Καταονίας, καὶ τὸν νότον τῇ
δὲ τοιαύτῃ διαγίσσει περικλείει τὸν Ἰσσικὸν κόλπον ἀπαυτα,
καὶ τὰ μεταξὺ τῶν Κιλένων πεδία πρὸς τὸν Ταῦρον. Οἱ δὲ
Ἀντίταυρος ἐπὶ τὰς ἀρκτους ἐγκέλιται, καὶ μικρὸν ἐπιλαμβάνει
τῶν ἀνατολῶν, εἴτ' εἰς τὴν μεσόγαιαν τελευτᾷ.

§. 3.

Ἐν δὲ τῷ Ἀντιταύρῳ τούτῳ βαθεῖς καὶ σενοί εἰσιν αὐλῶνες,

ἐν οἷς ἴδρυται τὰ Κόμανα, καὶ τὸ τῆς Ἐνυοῦς ἱερὸν, δὲ ἔκεῖνοι 535.

Μᾶς ὀνομάζουσι· πόλις δὲ ἐξίν ἀξιόλογος, πλεῖστον μέντοι

τὸ τῶν Θεοφορήτων πλῆθος, καὶ τὸ τῶν ἱεροδούλων ἐν αὐτῇ.

Κατάσουες δέ εἰσιν οἱ ἐνοικοῦντες, ἄλλως μὲν ὑπὸ τῷ βασιλεῖ τεταγμένοι, τοῦ δὲ ἱερέως ὑπακούοντες τὸ πλέον. Οὐ δὲ τοῦ θεοῦ
ἱεροῦ κύριος ἐστι, καὶ τῶν ἱεροδούλων, οἵ κατὰ τὴν ἡμετέραν
ἐπιδημίαν πλείους ἦσαν τῶν ἔξωκοσχιλίων, ἄνδρες ὄμοι γυναιξί.

Πρόσκειται δὲ τῷ ἱερῷ καὶ χώρᾳ πολλήν καρποῦται δὲ ὁ ἱερεὺς τὴν πρόσσοδον· καὶ ἐξεῖνος δεύτερος κατὰ τιμὴν [ἐν] τῇ Καππαδοκίᾳ μετὰ τὸν βασιλέα· ὡς δὲ ἐπὶ τὸ πολὺ τοῦ αὐτοῦ γένους ἦσαν οἱ ἱερεῖς τοῖς βασιλεῦσι. Τὰ δὲ ἱερὰ ταῦτα δοκεῖ Ὁρέστης μετὰ τῆς ἀδελφῆς Ἰφιγενείας κομίσαι δεῦρο ἀπὸ τῆς Ταυρικῆς Σκυθίας, τὰ τῆς Ταυροπόλου Ἀρτέμιδος· ἐνταῦθα δὲ καὶ τὸν πένθιμον κόμην ἀποδέσθαι, ἀφ' ἧς καὶ τοῦνομα τῇ πόλει. Διὸ μὲν οὖν τῆς πόλεως ταύτης ὁ Σάρος ῥεῖ ποταμὸς, καὶ διὰ τῶν συναγκειῶν τοῦ Ταύρου διεκπεραιοῦται πρὸς τὰ τῶν Κιλίκων 536. πεδία καὶ τὸ ὑποκείμενον πελαγος.

§. 4.

Διὰ δὲ τῆς Κατασονίας ὁ Πύραμος πλωτὸς, ἐκ μέσου τοῦ πεδίου τὰς πηγὰς ἔχων· ἐστι δὲ βόθρος ἀξιόλογος, δι' οὗ καθαρόν ἐστι τὸ ὕδωρ ὑποφερόμενον κρυπτῶς μέχρι πολλοῦ διασήματος ὑπὸ γῆς, εἴτ' ἀνατέλλον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν· τῷ δὲ καθιέντι ὀκόντιον δικωνεύει τὸν βόθρον, ἡ βία τοῦ ὕδατος ἀντιπράττει τοσοῦτον, ὃς εἰ μόλις βαπτίζεσθαι αὐτό. Τῷ δὲ βάθει καὶ πλάτει πολὺς ἐνεχθείς, ἐπειδὴν συνάψῃ τῷ Ταύρῳ, παραίδοξον λαμβάνει τὴν συναγωγήν. Παράδοξος δέ καὶ ἡ διακοπὴ τοῦ ὕδρους ἐστι, δι' οὓς ἀγεταὶ τὸ ῥεῖνθρον. Καθάπερ γάρ ἐν ταῖς ρῆγμα λαβούσσαις πέτραις, καὶ σχισθείσαις δίχα, τὰς κατὰ τὴν ἑτέραν ἐξαγκάσσις ὄμολόγους εἶναι συμβαίνει ταῖς κατὰ

370 ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ

536. τὴν ἑτέραν εἰσοχαῖς οὗτως, ὡς ε καὶ συναρμοσθῆναι δύνασθαι· οὗτως εἴδομεν, καὶ τὰς ὑπερκειμένας τοῦ ποταμοῦ πέτρας ἐκάτερων σχεδόν τι μέχρι τῶν ἀκρωρειῶν ἀνατεινούσας ἐν διαγάσσει δύεται, ἡ τριῶν πλέθρων, ἀντικείμενα ἔχούσας τὰ κοῖλα ταῦς ἐξοχαῖς. Τὸ δὲ ἔδαφος τὸ μεταξὺ πᾶν πέτρινον, βαθὺ τι, καὶ σενὸν τελέως ἔχον διὰ μέσου ρήγμα, ὡς ε καὶ κύνα καὶ λαγώ διάλεσθαι. Τοῦτο δὲ ἐξὶ τὸ ρέθρον τοῦ ποταμοῦ ἄχρι χειλούς πληγες, κόχετῷ πλατεῖ προσεοικός [μῆκος περὶ χιλίους σαδίους]. Διὰ δὲ τὴν σκολιότητα, καὶ τὴν ἐκ τοσούτου συναγωγὴν, καὶ τὸ διὰ τῆς φαραγγος βάθος εὐθὺς τοῖς πόρρων προσιοῦσιν ὁ ψόφος βροντῇ προσπίπτει παραπλήσιος διεκβαίνων δὲ τὰ ὅρη, τοσαύτην κατάγει χοῦν ἐπὶ τὴν Θαλατταν, τὴν μὲν ἐκ τῆς Καταονίας, τὴν δὲ ἐκ τῶν Κιλικίων πεδίων, ὡς ε ἐπ' αὐτῷ καὶ χρησμὸς ἐκπεπτωκὼς φέρεται τοιοῦτος.

Ἐσσεται ἐσσομένοις, ὅτε Πύραμος σύρυθετίνει,
Ηἶδοντα προχέων, ἵερὴν εἰς Κύπρον ἔκπτει.

Παραπλήσιον γάρ τι κάκει συμβαίνει, καὶ ἐν Αἰγύπτῳ, τοῦ Νείλου σὲι προσεξηπειροῦντος τὴν Θαλατταν τῇ προσγένεσι καθό καὶ Ἡρόδοτος μὲν δῶρον τοῦ ποταμοῦ τὴν Αἴγυπτον εἶπεν· ὁ Ποιητὴς δὲ τὴν Φάρον πελσγίαν ὑπάρξαι πρότερον, οὐπω, [ώς] νυνὶ, πρόσγειον οὖσαν τῇ Αἰγύπτῳ.

§. 5.

Τρίτη δὲ ἐσὶν ἱερωσύνῃ Διὸς Δακτηνοῦ, λειπούμενη [μὲν] ταῦτα, ἀξιολογος δὲ ὅμως. Ἐνταῦθα δὲ ἐσὶ λάκκος ἀλμυροῦ ὕδατος, ἀξιολόγου λίμνης ἔχων περίμετρον, ὀφρύσι τε κλειόμενος ὑψηλαῖς τε καὶ ὄρεσίαις, ὡς' ἔχειν κατάβασιν κλιμακώδη· τὸ δὲ ὕδωρ οὕτ' αὐξεσθαι φασιν, οὕτ' ἀπόρρευσιν ἔχειν οὐδόμενον φανερόν.

§. 6.

Πόλιν δὲ οὐτε τὸ τῶν Καταύνων ἔχει πεδίον, οὐδὲ ἡ Μελι- 537.
 τηνή· φρουριαὶ δὲ ἐρυμνὰ ἐπὶ τῶν ὄρῶν, τὰς τε Ἀζάμορας, καὶ
 τὸ Δάσαρκον, ὃ περιβρέπεται τῷ Καρμαλᾷ ποταμῷ. ἔχει δὲ
 καὶ ἱερὸν τὸ τοῦ Κατάουνος Ἀπόλλωνος, καθ' δὴν τιμώμενον
 τὸν Καππαδοκίαν, ποιησαμένων ἀφιδρύματα ἀπ' αὐτοῦ. Οὐδὲ
 αἱ ἄλλαι δὲ σρατηγίαι πόλεις ἔχουσι, πλὴν διεῖν. Τῶν δὲ λοι-
 πῶν σρατηγῶν ἐν μὲν τῇ Σαργαρασσηῇ πολίχνιον ἔστι Ήρπα,
 καὶ ποταμὸς Καρμαλᾶς, δὲ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν Κιλικίαν ἐκδι-
 δωσιν. Ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις ὁ τε Ἄργος, ἕρυμα ὑψηλὸν πρὸς τῷ
 Ταύρῳ, καὶ τὰ Νῶρα, διῆν καλεῖται Νηρασσός, ἐν δὲ Εύ-
 μένῃς πολιορκούμενος ἀντέσχε πολὺν χρόνον· καθ' ἡμέρας δὲ
 Σισίνου ὑπῆρξε χρηματοφυλάκιον, τοῦ ἐπιθεμένου τῇ Καππα-
 δόκων ἀρχῇ. Τούτου δὲ ἦν καὶ τὰ Καδηνα, βασιλεῖου καὶ πό-
 λεως κατασκευὴν ἔχον. ἔξι δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ὄρων τῶν Λυκαονι-
 κῶν τὰ Γαρσάουρα, κωμόπολις· λέγεται [δὲ] ὑπάρξαι ποτὲ καὶ
 αὖτη μητρόπολις τῆς χώρας. Ἐν δὲ τῇ Μορικηνῇ τὸ ἱερὸν τοῦ
 ἐν Οὐηνάσσοις Διός, ἱεροδούλων κατοικίαν ἔχον τρισχιλίων σχε-
 δὸν τι, καὶ χώραν ἱερὸν εὔκαρπον, παρέχουσαν πρόσοδον
 ἐνιαύσιον ταλάντων πεντεκαίδεκα τῷ ἱερεῖ· καὶ οὗτός ἐξι διά-
 βιον, καθάπερ καὶ ὁ ἐν Κομάνοις, καὶ δευτερεύει κατὰ τιμὴν
 μετ' ἑκεῖνον.

§. 7.

Δύο δὲ ἔχουσι μένου σρατηγίαι πόλεις, ἡ μὲν Τυανῖτις τὰ
 Τύανα, ὑποπεπτωκυῖαν τῷ Ταύρῳ τῷ κατὰ τὰς Κιλικίας πύ-
 λας, καθ' ᾧς εὐπετέσταται καὶ κοινόταται πᾶσιν εἰσιν αἱ εἰς
 τὴν Κιλικίαν καὶ τὴν Συρίαν ὑπερσβολαί· καλεῖται δὲ καὶ Εύσέ-
 βεια ἡ πρὸς τῷ Ταύρῳ ἀγαθὴ δὲ καὶ πεδιάς ἡ πλείση. Τὰ δὲ

372 ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ

537. Τύανα ἐπίκειται χώματι Σεμεράμιδος τετειχισμένη καλῶς. Οὐ πολὺ δ' ἀπωθεν ταύτης ἐσὶ τὰ τε Καζάβαλα, καὶ τὰ Κύβι-
στρα, ἔτι μᾶλλου τῷ ὄρει πλησιάζοντα πολίσματα· ὃν ἐν τοῖς
Καζαβαλοῖς ἐσὶ τὸ τῆς Περασίας Ἀρτέμιδος ἱερὸν, ὅπου φασὶ^{περιγραφή της Περασίας}
τὰς ἵερειας γυμνοῖς τοῖς ποσὶ δὲ ἀνθρακιᾶς βαδίζειν ἀποθεῖς.
Κάνταῦθα δέ τινες τὴν αὐτὴν Θρυλοῦσιν ισορίαν τὴν περὶ τοῦ
Ορέου καὶ τῆς Ταυροπόλου, Περασίαν κεκλησάντες φάσκοντες,
διὰ τὸ πέραθεν κομισθῆναι. Ἐν μὲν δὴ τῇ Τυανίτιδι σρατηγίᾳ
τῶν λεχθεισῶν δέκα ἐσὶ πόλισμα τὰ Τύανα· τὰς δὲ ἐπικτήτους
οὐ συναριθμῶ ταύταις, τὰ Καζάβαλα καὶ τὰ Κύβιστρα, καὶ
τὰς ἐν τῇ τραχείᾳ Κιλικία, ἐν ᾧ τὴν Ἐλαιοῦσσαν, νησίον εὔκαρ-
πον, συνέκτισεν Ἀρχέλαος ἀξιολόγως, καὶ τὸ πλέον ἐνταῦθα
διέτριψεν.

§. 8.

Ἐν δὲ τῇ Κιλικίᾳ καλουμένῃ τὰ Μαΐζακα, ἡ μητρόπολις τοῦ
538. εἴθινους^{τοῦ} καλεῖται δὲ Εὐσέβεια καὶ αὕτη, ἐπίκλησιν Ἡ πρὸς τῷ
Ἀργαίῳ κεῖται γάρ ὑπὸ τῷ Ἀργαίῳ ὄρει πάντων ὑψηλοτάτῳ,
καὶ ἀνέκλειπτον χιόνι τὸν ἀκρώρεισαν ἔχοντις ἀφ' ἣς φασιν οἱ
ἀναβαίνοντες (οὗτοι δὲ εἰσὶν ὄλεγοι) κατοπτεύεσθαι ταῖς αἰ-
Θρίαις ἄμφω τὰ πελάγη, τό τε Πουτικὸν, καὶ τὸ Ἰσσακόν. Τὰ
μὲν οὖν ἄλλα ἀφυῆ πρὸς συνοικισμὸν ἔχει πόλεως ἄνυμbrός τε
γάρ ἐστι καὶ ἀνώχυρος, διὰ *τε* τὸν ὄλεγωρίαν τῶν ἡγεμόνων,
καὶ ἀτείχισος· τάχα δὲ καὶ ἐπίτηδες, ἵνα μὴ, ὡς ἐρύματι πεποι-
θότες τῷ τείχει σφόδρα, ληγεύοιεν οἰκοῦντες πεδίον, λόφους
ὑπερδεξίους ἔχουν καὶ ἐμβελεῖς. Καὶ τὰ κύκλῳ δὲ χωρία ἔχει
τελέως ἄφορα καὶ ἀγεώρυγητα, καίπερ ὅντα πεδίνα· ἀλλ' ἐξι
ἀμμώδη καὶ ὑπόπετρα· μικρὸν δὲ ἔτι προϊοῦσι, καὶ πυριθηπτα
πεδία, καὶ μεσάντα βόθρων πυρὸς ἐπὶ σαδίους πολλοὺς, ὡς ε
πόρρωθεν ἡ κομιδὴ τῶν ἐπιτηδείων. Καὶ τὸ δοκοῦν δὲ πλεον-

έκτημα παρακείμενου ἔχει κίνδυνον· ἀξύλου γάρ υπαρχούσης 538.
· σχεδόν τι τῆς συμπάσης Καππαδοκίας, ὁ Ἀργαῖος ἔχει περι-
κείμενον δρυμὸν, ὃς εἶγεν ὁ ξυλισμὸς πάρεστι· ἀλλ' οἱ
ὑποκείμενοι τῷ δρυμῷ τόποι, καὶ αὐτοὶ πολλαχοῦ πυρὸς ἔχου-
σιν· ἄμα δὲ καὶ ὑφυδροί εἰσι φυχρῷ ὕδατι· οὗτε τοῦ πυρὸς,
οὗτε τοῦ ὕδατος, εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ἐκκύπτουσι· ὡς καὶ ποάζειν
τὴν πλείστην. Εἰς δὲ ὅπου καὶ ἐλῶδες ἔστι τὸ ἔδαφος, καὶ νύκτωρ
ἔξαπτονται φλόγες ἀπ' αὐτοῦ. Οἱ μὲν οὖν ἐμπειροὶ φυλαττό-
μενοι τὸν ξυλισμὸν ποιοῦνται· τοῖς δὲ πολλοῖς κίνδυνος ἔστι,
καὶ μάλιστα τοῖς κτήνεσιν, ἐμπίπτουσιν εἰς ἀδηλοὺς βόθρους-
πυρός.

§. 9.

Ἐστι δὲ καὶ ποταμὸς ἐν τῷ πεδίῳ τῷ πρὸ τῆς πόλεως, Μέ-
λας καλούμενος, δσου τετταράκοντα σαδίους διέχων τῆς πό-
λεως, ἐν ταπεινοτέρῳ τῆς πόλεως χωρίῳ τὰς πηγὰς ἔχων.
Ταῦτη μὲν οὖν ἄχρηστος αὐτοῖς ἐστιν, οὐχ ὑπερβέξιον ἔχων τὸ
ρεῦμα· εἰς ἐληδόνα δὲ καὶ λίμνας διαχεόμενος κακοῖ τὸν ἀέρα τοῦ
θέρους τὸν περὶ τὴν πόλιν. Καὶ τὸ λατομεῖον δὲ ποιεῖ δύσχρη-
στον, καίπερ εὔχρηστον οὐ πλαταμώνες γάρ εἰσιν, ἀφ' ὧν τὴν
λιθίαν ἔχειν ἀφθονον συμβαίνει τοῖς Μαζανηγοῖς πρὸς τὰς
οἰκοδομίας· καλυπτόμενοι δὲ ὑπὸ τῶν ὕδατων αἱ πλάκες, ἀντι-
πράττουσι. Καὶ ταῦτα δὲ ἐστὶ τὰ ἐληδόνα πανταχοῦ πυριληπτα. Ἀρια-
ράθης δὲ ὁ βασιλεὺς, τοῦ Μελανοῦς κατά τινας σενάκις ἔχοντος
τὴν εἰς τὸν Εὐφράτην διέξοδον, ἐμφράξας ταῦτα, λίμνην πελα-
γίαν ἀπέδειξε τὸ πλησίον πεδίον· ἐνταῦθα δὲ νησίδας τινάς,
ώς τὰς Κυκλαδίας, ἀπολαβόμενος διατριβὰς ἐν αὐταῖς ἐποιεῖτο
μειρακιώδεις· ἐκραγεῖν δὲ ἀδρόως τὸ ἐμφραγμα, ἐξέκλυσε πᾶλιν 539.
τὸ ὕδωρ· πληρωθεὶς δὲ ὁ Εὐφράτης τῆς τε τῶν Καππαδόκων
πολλὴν παρέσυρε, καὶ κατοικίας καὶ φυτείας ἤφαντε πολλοῖς·

374 ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ

539. τῆς τε τῶν Γαλατῶν τῶν τὴν Φρυγίαν ἔχόντων οὐκ ὀλίγην
ἐλυμήνατο. Ἀντὶ δὲ τῆς βλάβης ἐπράξαντο ζημίαν αὐτὸν τά-
λαντα τρισκόσια, Ρωμαίοις ἐπιτρέψαντες τὴν κρίσιν. Τὸ δ'
αὐτὸ συνέβη καὶ περὶ Ἡρπα· καὶ γάρ ἐκεῖ τὸ τοῦ Καρμαλα-
ρεῦμα ἐνέφραξεν, εἰτ' ἐκραγέντος τοῦ σαμίου, καὶ τῶν Κιλί-
κων τανόχωρία τὰ περὶ Μαλλὸν διαφεύγοντος τοῦ ὕδατος,
δίκας ἔτισε τοῖς ἀδικηθεῖσιν.

§. 10.

Ἀφοῦ δὲ οὖν κατὰ πόλιά τὸ τῶν Μαζακηνῶν χωρίου πρὸς
κατοικίουν [ὸν], μάλιστα οἱ βασιλεῖς ἐλέσθαι δοκοῦσιν, ὅτι τῆς
χώρας ἀπόστις τόπος ἦν μεσαίτατος οὗτος τῶν ξύλα ἔχόν-
των ἄμα καὶ λίθου πρὸς τὰς οἰκοδομίας, καὶ χόρτου, οὐ
πλείσους ἐδέουτο κτηνοτροφοῦντες τρόπου γάρ τινας σρατόπε-
δουν ἦν αὐτοῖς ἢ πόλις. Τὴν δὲ ἄλλην ἀσφαλεισιν αὐτῶν τε καὶ
[τῶν] σωμάτων καὶ τῶν χρημάτων εἶχον ἐν τοῖς φρουρίοις, ἃ
πολλὰ ὑπάρχει τὰ μὲν βασιλικὰ, τὰ δὲ τῶν φίλων. Αφέσηκε
δὲ τὰ Μαζακαὶ τοῦ μὲν Πόντου περὶ ὄκτωκοσίους σαδίους
πρὸς νότου, τοῦ δὲ Εὐφράτου μικρὸν ἐλάττους ἢ διπλασίους,
τῶν Κιλικίων δὲ πυλῶν ὁδὸν ἡμερῶν ἐξ καὶ τοῦ Κυρίου
σρατοπέδου διὰ Τυάνων κατὰ μέσην δὲ τὴν ὁδὸν κεῖται τὰ
Τύανα· διέχει δὲ Κυνίσρων τρισκοσίους σαδίους. Χρῶνται δὲ
οἱ Μαζακηνοὶ τοῖς Χαρώνδᾳ νόμοις, αἴρούμενοι καὶ Νομῷδῳ,
οἵς ἐγιν αὐτοῖς ἐξηγητὴς τῶν νόμων, καθάπερ οἱ παρὰ Ρω-
μαίοις νομικοί. Διέθηκε δὲ φαύλως αὐτοὺς Τιγράνης ὁ Ἀρμέ-
νιος, ἦνάκ τὴν Καππαδοκίαν κατέδραμεν ἀπαντας γάρ ἀνα-
σάτους ἐποίησεν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, καὶ τὰ Τιγρανόκερτα
ἐκ τούτων συνώκισε τὸ πλέον ὕσερον δὲ ἐπανῆλθον οἱ δυνά-
μενοι μετὰ τὴν τῶν Τιγρανοκέρτων ἀλωσιν.

§. 11.

Μέγεθος δὲ τῆς χώρας κατὰ πλάτος μὲν, τὸ ἀπὸ τοῦ Πόν- 539.
 του πρὸς τὸν Ταύρου, ὅσου χίλιοι καὶ ὁκτωκόσιοι σάδιοι· μῆκος
 δὲ ἀπὸ τῆς Λυκαονίας καὶ Φρυγίας, μέχρι Εὐφράτου πρὸς τὴν
 ἔω καὶ τὴν Αρμενίαν, περὶ τρισχιλίους. Ἀγαθὴ δὲ *καὶ* καρ-
 ποῖς, μᾶλις δὲ σίτῳ, καὶ βοσκήμασι παντοδαποῖς· νοτιωτέρα
 δὲ οὖσα τοῦ Πόντου, ψυχροτέρα ἐσίν· ἡ δὲ Βαγαδανία, καίπερ
 πεδιάς οὖσα, καὶ νοτιωτάτη πασῶν (ὑποπέπτωκε γάρ τῷ Ταύ-
 ρῷ), μᾶλις τῶν καρπίμων τι φέρει δένδρων· ὄνταρόβοτος δὲ ἐσὶ
 καὶ αὗτη, καὶ ἡ πολλὴ τῆς ἀλληλείας, καὶ μᾶλις ἡ περὶ Γαρσά-
 ουρα, καὶ Λυκαονίαν, καὶ Μορικηνήν. Εὐ δὲ τῇ Καππαδοκίᾳ 540.
 γίνεται καὶ ἡ λεγομένη Σινωπικὴ μίλτος, ἀρίστη τῶν πασῶν·
 ἐνάμιλλος δὲ ἐσὶν αὐτῇ καὶ ἡ Ἰβηρική. Όνομασθη δὲ Σινωπική,
 διότι κατάγειν ἐκεῖσε εἰώθασιν οἱ ἐμπόροι, πρὶν ἡ τὸ τῶν Ἐφε-
 σίων ἐμπορεῖον μέχρι τῶν ἐνθάδε ἀνθρώπων διῆχθαι. Λέγεται
 δὲ καὶ κρυστάλλου πλάκας, καὶ ὄνυχίτου λίθου, πλησίου τῆς
 τῶν Γαλατῶν, ὑπὸ τῶν Ἀρχελάου μεταλλευτῶν εὑρέσθαι. Ήν
 δέ τις τόπος καὶ λίθου λευκοῦ, τῷ ἐλέφαντι κατὰ τὴν χρόαν
 ἐμφεροῦς, ὥσπερ ἀκόνας τινάς οὐ μεγάλας ἐκφέρων, ἐξ ὧν τὰ
 λαβία τοῖς μαχαιρίοις κατεσκεύαζον· ἀλλος δὲ εἰς τὰς διόπτρας
 βώλους μεγάλας ἐκδιδοὺς, ὡς καὶ ἔξω κομίζεσθαι. Όριον δὲ
 ἐσὶ τοῦ Πόντου καὶ τῆς Καππαδοκίας δρεινή τις παραλιὴλος
 τῷ Ταύρῳ, τὴν ἀρχὴν ἔχουσα ἀπὸ τῶν ἐσπερίων ἀκρων τῆς
 Χαμματηνῆς, ἐφ' ἣς ἰδρυται φρούριον ἀπότομον Δασμένδα,
 μέχρι τῶν ἐωθινῶν τῆς Λαουΐνιασηνῆς. Στρατηγίαι δὲ εἰσὶ τῆς
 Καππαδοκίας ἃτε Χαμματηνὴ καὶ ἡ Λαουΐνιασηνή.

§. 12.

Συνέβη δὲ, ἵνακα πρῶτον Ρωμαῖοι τὰ κατὰ τὴν Ἀσίαν

Ω 4

376 ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ

540. διώκουν, νικήσαντες Ἀντίοχου, καὶ φιλίας καὶ συμμαχίας ἐποιοῦντο πρός τε τὰ ἔθνη καὶ τοὺς βασιλέας, τοῖς μὲν ἄλλοις βασιλεῦσι αὐτοῖς καθ' ἑαυτοὺς διδῆσαι τὴν τιμὴν ταύτην, τῷ δὲ Καππαδόκῃ, αὐτῷ τε καὶ τῷ ἔθνει κοινῇ. Ἐκλιπόντος δὲ τοῦ βασιλικοῦ γένους, οἱ μὲν Ῥωμαῖοι συνεχώρουν αὐτοῖς αὐτονομεῖσθαι κατὰ τὴν συγκειμένην φιλίαν τε καὶ συμμαχίαν πρὸς τὸ ἔθνος· οἱ δὲ, πρεσβευσάμενοι, τὴν μὲν ἐλευθερίαν παρητοῦντο· οὐ γάρ δύνασθαι φέρειν αὐτὴν ἔφασσαν· βασιλέα δὲ ἡξίουν αὐτοῖς ἀποδειχθῆναι. Οἱ δὲ, θαυμάσαντες εἴ τινες οὗτοις εἶναι πειρηκότες πρὸς τὴν ἐλευθερίαν, ἐπέτρεψον αὐτοῖς ἐξ ἑαυτῶν ἐλέσθαι κατὰ χειροτονίαν, διν ὅν βούλοιστο· καὶ εἶλοντο Ἀριοβαρζάνην· εἰς τριγονίαν δὲ προελθὸν τὸ γένος ἐξελίπε. Κατεῖσθη δὲ ὁ Ἀρχέλαος, οὐδὲν προστήκων αὐτοῖς, Ἀντωνίου καταγίσαντος. Ταῦτα καὶ περὶ τῆς μεγάλης Καππαδοκίας. Περὶ δὲ τῆς τραχείας Κιλικίας, τῆς προσενείσης αὐτῇ, βελτιόν εἶναι τῷ περὶ τῆς ὕλης Κιλικίας λόγῳ διελθεῖν.

Κ Ε Φ. Γ.

§. I.

Τοῦ δὲ Πόντου καθίσατο μὲν Μιθριδάτης, ὁ Εὐπάτωρ, βασιλεύς. Εἶχε δὲ τὴν ἀφοριζόμενην τῷ Ἄλυτο μέχρι Τιβαρνῶν, καὶ Ἀρμενίων, καὶ τῆς ἐντὸς Ἄλυτος τὰ μέχρι Λιμανίων 541. καὶ τῶν τῆς Παφλαγονίας μερῶν. Προσεκτήσατο δὲ οὗτος καὶ τὴν μέχρι Ἡρακλείας παραλίαν ἐπὶ τὰ δυσμικά μέρη, τῆς Ἡρακλείδου τοῦ Πλατωνικοῦ πατρίδος· ἐπὶ δὲ τάνατία μέχρι Κολχίδος καὶ τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας, ἀ δὴ καὶ προσέθηκε τῷ Πόντῳ. Καὶ δὴ καὶ Πομπήϊος καταλύσας ἐκεῖνον, ἐν τούτοις τοῖς ὄροις οὖσαν τὴν χώραν ταύτην παρέλαβε· [καὶ] τὰ μὲν πρός